

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4849/2566

บริษัท อ.โจทก์ นาย ด.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 25, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 26, ป.วิ.พ. มาตรา 243, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในการพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 25 วรรคหนึ่ง กำหนดว่าศาลต้องดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้คู่ความได้ตกลงหรือประนีประนอมยอมความกัน และมาตรา 26 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ถ้าคู่ความไม่อาจตกลงกันหรือไม่อาจประนีประนอมยอมความกันได้ และจำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การ ให้ศาลจัดให้มีการสอบถาม คำให้การของจำเลย โดยจำเลยจะยื่นคำให้การเป็นหนังสือหรือจะให้การด้วยวาจาก็ได้ในกรณีให้การด้วยวาจา ให้ศาลจัดให้มีการบันทึกคำให้การนั้นและให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ วรรคสอง ถ้าจำเลยไม่ให้การตามวรรคหนึ่ง และไม่ได้รับอนุญาตจากศาลให้ขยายระยะเวลายื่นคำให้การ ให้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ คดีนี้ในวันนัดพิจารณาจำเลยมาศาลและแถลงต่อศาลว่าไม่เคยสมัครสินเชื่อกับโจทก์และไม่เคยเป็นหนี้โจทก์ ขอต้อสู้คดี เป็นพฤติการณ์ที่แสดงว่า คู่ความไม่อาจตกลงหรือประนีประนอมยอมความกันได้ เมื่อจำเลยมาศาลในวันนัดพิจารณา ดังกล่าวแต่ยังไม่ยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นจึงต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไปตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง กล่าวคือต้องจัดให้มีการสอบถามคำให้การจำเลย โดยจำเลยมีสิทธิยื่นคำให้การเป็นหนังสือหรือจะให้การด้วยวาจาก็ได้ ถ้าจำเลยไม่ให้การตามวรรคหนึ่งและไม่ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นคำให้การ จึงจะมีผลตามวรรคสอง คือ ให้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ การที่ศาลชั้นต้นดำเนินการสอบสวนพิจารณาในวันนัดพิจารณาโดยมีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยเลื่อนคดีและสืบพยานหลักฐานโจทก์ไปฝ่ายเดียวจนเสร็จการพิจารณา อันเป็นการดำเนินการสอบสวนพิจารณาไปอย่างกรณีจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การไปเสียทีเดียวโดยไม่จัดให้มีการสอบถามคำให้การจำเลยก่อน การดำเนินการสอบสวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงไม่ชอบด้วย พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 26 วรรคหนึ่งและวรรคสอง กรณีมีเหตุสมควรยกคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองแล้ว ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการสอบสวนพิจารณาและมีคำพิพากษาใหม่ไปตามรูปคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 243 (2) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 89,570.40 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 72,793.80 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษากลับเป็นว่า ให้จำเลยชำระเงิน 81,886.24 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 72,793.80 บาท นับตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2563 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 6,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ก่อนวินิจฉัยปัญหา

ตามที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เสียก่อน คดีนี้ศาลชั้นต้นนัดไต่ถามถ้อยคำให้การและสืบพยานวันที่ 2 กันยายน 2563 วันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 และวันที่ 22 ธันวาคม 2563 ผู้รับมอบอำนาจช่วงและในฐานะทนายโจทก์ และจำเลยมาศาลทั้งสามนัด จำเลยแถลงว่าจำเลยไม่เคยสมัครสินเชื่อกับโจทก์และไม่เคยเป็นหนี้โจทก์ ประสงค์จะต่อสู้คดีในการพิจารณาวันที่ 22 ธันวาคม 2563 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยเลื่อนคดีเนื่องจากศาลชั้นต้นให้โอกาสจำเลยติดต่อหาทนายความแล้วแต่จำเลยเพิกเฉย และสืบพยานหลักฐานโจทก์ไปฝ่ายเดียวจนเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษาในวันเดียวกัน เห็นว่า ในการพิจารณาคดีผู้บริโภคราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 25 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ศาลต้องดำเนินการไต่ถามถ้อยคำเพื่อให้คู่ความได้ตกลงหรือประนีประนอมยอมความกัน และมาตรา 26 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ถ้าคู่ความไม่อาจตกลงกันหรือไม่อาจประนีประนอมยอมความกันได้และจำเลยยังไม่ได้ยื่นคำให้การให้ศาลจัดให้มีการสอบถามคำให้การของจำเลย โดยจำเลยจะยื่นคำให้การเป็นหนังสือหรือจะให้การด้วยวาจาก็ได้ ในกรณีให้การด้วยวาจา ให้ศาลจัดให้มีการบันทึกคำให้การนั้นและให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ และตามวรรคสอง ถ้าจำเลยไม่ให้การตามวรรคหนึ่ง และไม่ได้รับอนุญาตจากศาลให้ขยายระยะเวลายื่นคำให้การ ให้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การได้ความว่า ในวันนัดพิจารณาวันที่ 2 กันยายน 2563 วันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 วันที่ 22 ธันวาคม 2563 จำเลยมาศาลทั้งสามนัด การที่จำเลยแถลงต่อศาลว่าไม่เคยสมัครสินเชื่อเพิร์สช้อยส์คาร์ดกับโจทก์ ไม่เคยเป็นหนี้โจทก์ ขอตู้คดี เป็นพฤติการณ์ที่แสดงว่าคู่ความไม่อาจตกลงหรือประนีประนอมยอมความกันได้ เมื่อจำเลยมาศาลในวันนัดพิจารณาดังกล่าวแต่ยังไม่ยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นจึงต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 26 วรรคหนึ่ง กล่าวคือต้องจัดให้มีการสอบถามคำให้การจำเลย โดยจำเลยมีสิทธิยื่นคำให้การเป็นหนังสือหรือจะให้การด้วยวาจาก็ได้ ถ้าจำเลยไม่ให้การตามวรรคหนึ่งและไม่ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นคำให้การ จึงจะมีผลตามมาตรา 26 วรรคสอง คือให้ถือว่าจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ การที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาในวันที่ 22 ธันวาคม 2563 โดยมีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยเลื่อนคดีและสืบพยานหลักฐานโจทก์ไปฝ่ายเดียวจนเสร็จการพิจารณา อันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาไปอย่างกรณีจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การไปเสียทีเดียวโดยไม่จัดให้มีการสอบถามคำให้การจำเลยก่อน ซึ่งหากจำเลยให้การด้วยวาจาในขณะนั้นหรือยื่นคำให้การเป็นหนังสือภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด จำเลยย่อมมีสิทธินำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างพยานหลักฐานโจทก์หรือสนับสนุนข้อต่อสู้ตามคำให้การจำเลยได้ ซึ่งมิใช่เป็นกรณีจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การที่ศาลจะมีอำนาจสืบพยานหลักฐานของโจทก์ไปฝ่ายเดียวได้ การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 26 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง เมื่อจำเลยแสดงความประสงค์จะต่อสู้คดีมาโดยตลอด กรณีมีเหตุสมควรยกคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองแล้วให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาใหม่ไปตามรูปคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 243 (2) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 เมื่อวินิจฉัยเช่นนี้แล้ว กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยปัญหาที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกาอีกต่อไป พิพากษายกคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ตั้งแต่สอบถามคำให้การจำเลยแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียม

ทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

วิเชียร ตีเรกอุดมศักดิ์ · กษิติศ มงคลศิริภัทรา · วิเศษ นิ่มกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4849/2566>